

HASTA ve HASTA YAKININ BİLGİLENDİRMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	1 / 12

1.AMAÇ: Hasta, hastanın yakınının ve çalışanın güvenliğinin sağlanması hasta, hastanın yakınının ve çalışan arasındaki süreçlerin, yasal süreçler doğrultusunda gelişmesini sağlamak, hasta ile iletişimin güçlenmesini sağlamak, hastanın tepkisini azaltmak ve fiziksel şiddeti önlemek, hasta ve hasta yakını ile paylaşımın artmasını sağlamak, hastanın, sorumluluklarının farkındalığını sağlamak, hastanın ve yakınının kuruma karşı güvenini arttırmak ve pekiştirmek.

2.KAPSAM: Hastanemizde tanı ve tedavi için işlem yapılan tüm bölümleri kapsar.

3.KISALTMALAR:

RB: Rıza Belgesi (Onam Formu)

SKS: Sağlıkta Kalite Standartları

4.TANIMLAR:

Bilgilendirilmiş/Aydınlatılmış Onam (Rıza): Riskleri, yararları ile alternatifleri ve onların da risk ve yararlarını kapsayan tedavi uygulamasının, hekim tarafından yeterli düzeyde ve uygun şekilde açıklanmasından ve hasta tarafından hiçbir tereddüde yer kalmayacak şekilde anlaşılmasından sonra, tıbbi tedavinin, uygulamanın hasta tarafından “gönüllülükle kabulü” olarak tanımlanır. Bilgilendirilmiş/Aydınlatılmış Rıza Belgesi (Onam Formu): Uygulanacak tıbbi işleme ilişkin, işlemi yapacak sağlık personeli tarafından hastaya aktarılan bilgilerin yer aldığı ve hastanın rızasını almak için oluşturulmuş dokümandır.

İstenmeyen Olay: Hasta, hasta yakını, çalışanlar ve/veya sağlık hizmeti verilen kuruluştaki bulunan diğer kişilerin güvenliğini olumsuz etkileyen veya etkileyebilecek olaylardır.

5.SORUMLULAR:

Uzman Doktor: Hastanın tanı ve tedavi işleminde izlenecek yol, yapılacak işlemler konusunda karar veren sorumlu hekimdir.

Hasta: Hekimin karar verdiği uygulamaları, (ilaç, operasyon v.s) kabul edip, yapılmasına karar verir.

Uygulama kararı (Karar verme yetkisi), müdahalelere maruz kalacak hastaya aittir. Hasta çok yaşlıysa, akli dengesinde sıkıntı varsa, bilinci kapalıysa, yasal olarak karar verme yetkisi yoksa ve ya çocuksa karar verme yetkisi 1. Derece yakını (Anne, baba, eş, çocuk)/ebeveyn/yasal vekildedir.

Hemşire/Anestezi Teknikeri/Teknisyeni/ATT/Sağlık Teknikeri: Doktoru tarafından bilgilendirilen hastanın rıza formunun hasta tarafından doldurulup doldurulmadığını kontrol etmekle sorumludur.

6.FAALİYET AKIŞI

6.1.Hastanın Bilgilendirilmesi

6.1.1.Hasta/Hasta Yakınının Bilgilendirilmesinde Temel Kurallar:

HASTA ve HASTA YAKINININ BİLGİLENDİRME VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	2 / 12

6.1.2.Hastanın ve hasta yakınının bilgilendirilmesi aşağıdaki konuları kapsamalıdır.

6.1.3.Hastanın genel durumu,

6.1.4.**Hastalığının muhtemel sebepleri ve nasıl seyredeceği:** Hasta ve hasta yakının hastalığını neden olan sebepler varsa bu nedenler hastaya anlatılır. Hastaya ve yakınına hastalığın seyri ve tedavi süreci detaylı olarak anlatılır.

6.1.5.**Tedavi süreci:** Bakım uygulamalarının seyri ve gerektiğinde bakım değişiklikleri konusunda hastanın hekimi/sağlık personeli tarafından; hasta/hasta yakınına tedavi süreci boyunca yapılacak işlemler ve yapılması gereken işlemler hakkında bilgi verilerek onamının alınması sağlanır.

6.1.6.**Bakım uygulamalarının seyri:** Hastaya uygulanacak olan bakımlara katılabildiği ölçüde hasta ve hasta yakının katılması sağlanır, hasta ve hasta yakını bu yönde cesaretlendirilir. Hastaya uygulanan tüm girişimler “Hemşirelik Süreci Bakım Planı”na kayıt edilir ve uygulayan sağlık personeli yapılan tarih ve saati de belirterek kayıt altına alır.

6.1.7.Yapılması planlanan her türlü tıbbi müdahale,

6.1.8. İşlemin veya tedavinin faydaları ve muhtemel riskleri/komplikasyonları,

6.1.9.Tedavinin kabul edilmemesi halinde ortaya çıkabilecek muhtemel sonuçlar,

6.1.10.Tedavi/tıbbi müdahale,

6.1.11.Diğer tanı ve tedavi seçenekleri ve bu seçeneklerin getireceği fayda ve riskler ile hastanın sağlığı üzerindeki muhtemel etkileri,

6.1.12.Reddetme durumunda ortaya çıkabilecek muhtemel fayda ve riskleri,

6.1.13.Kullanılacak ilaçların önemli özellikleri,

6.1.14.Sağlığı için kritik olan yaşam tarzı önerileri,

6.1.15.Müdahale öncesi ve müdahale sonrası hastanın yapması gerekenler,

6.1.16.Gerektiğinde aynı konuda tıbbi yardıma nasıl ulaşabileceği,

6.1.17.Anlatım basit ve sade olmalıdır. Mümkün olduğunca tıbbi terimler kullanılmaktan kaçınılmalıdır.

6.1.18.Hastanın ruhsal durumu göz önüne alınarak bilgilendirme hem sözel hem de yazılı olmalıdır.

6.1.2.Hastanın Genel Durumu Hakkında Bilgilendirme Yapılmalıdır:

6.1.2.1.Hastanın kararını etkileyecek durumlar genel hatları ile hasta/hasta yakınına anlatılmalıdır.

6.1.2.2.Detaylı bilgilendirme sadece hastanın talebi üzerine yapılmalıdır.

6.1.2.3.Hastanın/hasta yakını soruları olursa mutlaka soruları yanıtlanmalıdır.

HASTA ve HASTA YAKININ BİLGİLENDİRMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	3 / 12

6.1.2.4.Hastanın imzası ile eğer yakınlarının bilgilendirilmesini istemiyorsa hasta yakınına bilgilendirme yapılmaz.

6.1.2.5. Acil durumlarda (kardiyak arrest gibi...)bilgilendirme hastanın aciliyeti durumu ortadan kalktıktan sonra hasta ve/veya hasta yakınına yapılır.

6.1.2.6.Terminal dönemdeki hastanın bilgilendirilmesinde hastanın genel durumu, ruh hali göz önüne alınarak bilgilendirme yapılmayabilir.

6.1.2.7.Hasta kendi isteği ile yapılacak işlemler ve tedavi ile ilgili olarak bilgilendirilmek istemiyorsa bilgilendirme yapılmaz.

6.1.3.Bilgilendirmenin Kapsamı Hangi Hallerde Daralabilir:

6.1.3.1.Müdahalenin aciliyetine göre,

6.1.3.2.Kapsamlı bilginin hastayı olumsuz etkileyeceği hallerde,

6.1.3.3.Hastanın açık isteği varsa bilgilendirmenin kapsamı daraltılabilir.

6.1.3.4.Bilgilendirmenin Kapsamı Hangi Hallerde Genişletilmelidir:

6.1.3.5.Müdahale sonrası oluşabilecek risk büyükse,

6.1.3.6.Müdahale doğrudan tedavi amacı taşımıyorsa,

6.1.3.7.Hastanın açık isteği doğrultusunda bilgilendirmenin kapsamı genişletilebilir.

6.1.4. Bilgilendirmenin Altın Kuralı:

6.1.4.1.Zamanında ve yeterli bilgiyi aktarmak,

6.1.4.2.Etkili ve sürekli iletişim kurmak,

6.1.4.3.Benimsemek ve benimsetmek,

6.1.4.4.Basit ve sade bir anlatım,

6.1.4.5.Kesin net ifadeler,

6.1.4.6.Hastaya özgü bir anlatım,

6.1.4.7.Hastanın sorularına cevap verme,

6.1.4.8.Hasta mahremiyetini sağlamak

6.1.5.Kimler Bilgilendirilir:

6.1.5.1.Hastanın kendisi,

6.1.5.2.Hasta yakını (1. Derece yakını; anne baba, eş, çocuklar) veya yasal vasise,

6.1.5.3.Her hastaya özel bilgilendirme yapılmalıdır.

HASTA ve HASTA YAKININ BİLGİLENDİRMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	4 / 12

6.1.5.4.Hasta ile direkt iletişim kurulamadığı durumlarda iletişimi sağlayan kişiye (örneğin tercüman) bilgilendirme yapılır.

6.1.6.Bilgilendirmeyi Kimler Yapar:

6.1.6.1.Hastayı sağlık durumu konusunda bilgilendirmek hastayı takip eden doktorun sorumluluğudur.

6.1.6.2.Eğer müdahale ekip tarafından gerçekleştirilecekse ekibin yöneticisi hastayı bilgilendirebilir.

6.1.6.3.Müdahaleye/tedaviye katılan doktorlardan her biri kendi alanı ile ilgili olarak hastayı bilgilendirmelidir.

6.1.6.4.Hasta tıbbi müdahaleyi gerçekleştirecek sağlık meslek mensubu tarafından tıbbi müdahale konusunda sözlü olarak bilgilendirilir. Bilgilendirme ve tıbbi müdahaleyi yapacak sağlık mensubunun farklı olmasının zorunlu kılan durumlarda, bu duruma ilişkin hastaya açıklama yapılmak suretiyle bilgilendirme yeterliliğine sahip başka bir sağlık mensubu tarafından bilgilendirme yapılabilir.

6.1.7.Bilgilendirme Ne Zaman Yapılmalıdır:

6.1.7.1.Hastanın tıbbi müdahaleye onam vermesinden önce yapılır.

6.1.7.2.Hastaya uygulanacak tedavi yöntemi ya da yöntemlerinden biri ile ilgili karar verebilecek kadar uygun bir zaman tanınmalıdır.

6.1.7.3.Acil durumlarda zaman konusunda sınırlama olabilir.

6.1.8.Hukuki Açıdan Bilgilendirme Yeterli mi?:

6.1.8.1. Tıbbi hata oluşması sağlık elamanını hukuki sorumluluktan kurtarmaz.

6.1.8.2. Bilgilendirmenin yapıldığının ispat hükümlülüğü sağlık çalışanının sorumluluğundadır.

6.1.8.Bilgilendirme Sonucu Hasta:

6.1.8.1.Hastalığı ve tedavisi hakkında bilgi sahibi olur.

6.1.8.2.Kafasında hastalığı ile ilgili oluşan sorulara cevap bulmuş olur.

6.1.8.3.Hastalığı ile ilgili riskleri biliyordur.

6.1.8.4.Müdahaleyi kimin, nerede, ne zaman yapacağını biliyordur.

6.1.9.Bilgilendirme Süreci Nasıl Olmalıdır:

6.1.9.1.Bilgilendirme için uygun ortam seçilmelidir.

6.1.9.2.Bilgilendirme yüz yüze karşılıklı oturularak yapılmalıdır.

HASTA ve HASTA YAKININ BİLGİLENDİRMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	5 / 12

6.1.9.3.Hastanın yanında başka hasta veya hasta yakını varsa bilgilendirme için başka oda/alan kullanılmalıdır.

6.1.9.4.Hasta ve hasta yakınlarına bilgilendirme için yeterli süre ayrılmalıdır.

6.1.9.5.Bilgilendirmede hasta mahremiyeti esastır.

6.1.9.6.Hasta hastanede kaldığı süre içerisinde her aşamada bilgilendirilmelidir. Bu aşamalar;

6.1.9.7.Her müdahale öncesi,

6.1.9.8.Tedavi değiştirildiğinde,

6.1.9.9.Vizitlerde,

6.1.9.10.Bakım öncesi,

6.1.10.Ayaktan Hastanın Bilgilendirilmesi:

6.1.10.1.Hastaların muayene olacağı zaman aralığı hasta barkotlarında yazılı olarak belirtilip aynı zamanda hasta kabul personeli tarafından sözel olarak hastanın kendisine /yakınına bilgilendirme yapılır.

6.1.10.2.Polikliniklerde sırası gelen hasta bilgilendirmesi, poliklinik kapı üstlerinde bulunan ve otomasyon bağlantısı olan ekranlar aracılığı ile yapılır.

6.1.10.3.Poliklinikte hasta ve hasta yakınının muayene sonucu ile ilgili bilgilendirilmesi, ilgili poliklinikte görev yapan doktor tarafından yapılır.

6.1.10.4.Sağlık hizmeti sunumu sırasında hastanın; fiziksel, psikolojik, bilişsel ve sosyal mahremiyeti dikkate alınarak hizmet verilir. Hastanın tıbbi değerlendirmeleri gizlilik içerisinde yürütülür. Sağlık çalışanları arasında tıbbi bilgi akışı sırasında hasta mahremiyetine özen gösterilir hiçbir suretle ikinci kişiler/başka hasta yanında bilgi alışverişi yapılmaz bu nedenle hastalar polikliniklere tek tek alınır.

6.1.10.5.Muayene sonrasında laboratuvar tetkiki istendiyse, hastaların tetkiki istenerek ilgili laboratuvara yönlendirilir. Eğer hastanemizde yapılmayan bir tetkik veya tedavi söz konusu ise hasta ve hasta yakınları bilgilendirilerek hasta başka bir kuruma sevk edilir.

6.1.10.6.Muayene sonrası hastanın yatarak tedavi olması gerekiyorsa hasta /hasta yakını bilgilendirilir ve hastanın ilgili bölüme yatışı yapılır.

6.1.11.Yatan Hastanın Bilgilendirilmesi

6.1.11.1.Hastanın hastalığı hakkında bilgilendirilmesi hasta ve yakınına doktoru tarafından yapılır. Hasta Yatış Formu kullanılarak hastanın yatışı ilgili servise yapılır. Bakım uygulamaları Yatan Hasta Bakım Prosedürü'ne uygun hareket edilir.

6.1.11.2.Yatışı yapılan her hasta/hasta yakını aşağıdaki konular hakkında hastayı takip eden sağlık çalışanı tarafından bilgilendirilir.

**HASTA ve HASTA YAKININ
BİLGİLENDİRMESİ VE RIZASININ
ALINMASI PROSEDÜRÜ**

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	6 / 12

6.1.11.3.Kahvaltı ve Yemek Saatleri,

6.1.11.4.Telefon Kullanımı,

6.1.11.5.Ziyaret Saatleri ve Kuralları (Tüm hasta ve-veya refakatçilerine),

6.1.11.6.El Hijyeni,

6.1.11.7.Tuvalet ve Banyo Kullanımı (Tüm hasta ve-veya refakatçilerine),

6.1.11.8.Hasta ve Refakatçi Kuralları,

6.1.11.9.Hemşire Çağrı Sistemi Kullanımı,

6.1.11.10.Hekim Günlük Vizit Saatleri,

6.1.11.11.Sigara Yasağı, Sigarayı Bırakma Tavsiye ve Eğitimi,

6.1.11.12.Servis ve Oda Tanıtımı,

6.1.11.13.Hasta Hakları ve Sorumlulukları,

6.1.11.14.Hasta Yatağı Kullanımı,

6.1.11.15.Tuvalet banyo Kullanımı,

6.1.11.16.Acil Durumda Ne Yapacakları,

6.1.11.17.Hasta ya da yakınına; kendisi ile ilgili tıbbi gerçekler, önerilen tıbbi girişimler, her bir girişimin olası riskleri, yararları ve seçenekleri, tedavi olmaması durumunda gelişebilecek riskler, tanı, sonuç ve tedavisinin gidişatları doktoru tarafından hasta/hasta yakını onların anlayabileceği şekilde anlatılır.

6.1.11.18.Hastaya kan veya kan ürünü transfüzyonu yapılacaksa transfüzyon öncesi hastanın doktoru tarafından hastaya bilgi verilir ve Kan ve Kan Bileşenleri Nakli İçin Bilgilendirilmiş Rıza Belgesi'nin doldurulması sağlanır.

6.1.11.19.Eğer hasta yoğun bakım ünitesine alınmışsa/alınacaksa hasta yakınlarına bilgi hastanın doktoru tarafından verilir.

6.1.12.Acil Hasta Bilgilendirilmesi:

6.1.12.1.Acil servise gelen hasta ve yakınlarına bilgi, acil servis hekimi tarafından muayenesinden sonra yapılır.

6.1.12.2.Acil durumlarda (kardiyak arrest gibi...)bilgilendirme hastanın aciliyeti durumu ortadan kalktıktan sonra hasta ve/veya hasta yakınına yapılır.

6.1.12.3.Hasta Güvenliğini Olumsuz Etkileyen İstenmeyen Olayların Meydana Gelmesi Durumunda Hasta ve Hasta Yakınlarının Bilgilendirilmesi:

HASTA ve HASTA YAKININ BİLGİLENDİRMEŐİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	7 / 12

6.1.12.4.Hasta güvenliğini olumsuz etkileyen istenmeyen olaylar meydana geldiğinde olay Güvenlik Raporlama sistemi ile Kalite Yönetim Birimine bildirilir.

6.1.12.5.Kalite Yönetim Birimi olayı Hasta Güvenliği Komitesine iletir. İlgili komite kök-neden analizi yapılmasını sağlar. Olayın neden kaynaklandığı ve bir daha aynı olay olmaması için neler yapılması gerektiğini görüşür. İlgili çalışanlara ve gerekirse tüm hastane çalışanlarına konu ile ilgili eğitim verilir.

6.1.13.Hasta ve hasta yakınları gelişen olumsuz durum ile ilgili bilgilendirilir.

Bilgilendirme yapılırken;

6.1.13.1.Bilgilendirme yapılacak ortamın uygun olması sağlanır.

6.1.13.2.Bilgilendirme yapacak olan sağlık çalışanları hasta/hasta yakınına kendini mutlaka tanıtmalı ve hasta yakınlarının kendilerini tanıtmalarına izin verilmelidir.

6.1.13.3.Görüşme hasta ile değil yakınları ile yapılacaksa, olay ile ilgili bilginin hangi ayrıntıda hastaya iletileceği belirlenmelidir.

6.1.13.4.Acele etmeksizin, basit sözcüklerle ve tıp terminolojisi kullanılmaksızın ne olduğu, nerede ve ne zaman olduğu anlatılır. Basit sözcüklerle olayı anlatmak kaygı düzeyini düşürecektir.

6.1.13.5.Hatanın etkisini azaltmak ve/veya hatayı düzeltmek için ne yapılacağı konusunda bilgi verilir:

6.1.13.6. İstenmeyen olay ile ilgili olarak hasta/hasta yakınının soru sormasına fırsat verilir. Sorulara anlaşılır cevaplar verilir.

6.1.13.7.Olay ciddi ise, açıklama zaman kaybetmeden yapılır hasta ve yakınlarını gelişmelerden haberdar etmek koşulu ile ve bundan sonra olması muhtemel durum da belirtilerek paylaşılır.

6.1.13.8.Duyarsız bir görünüm sergilemekten ziyada empatik bir yaklaşım oluşturulmalıdır.

6.1.13.9.Hasta ve yakınlarının konu ile ilgili olası soru ve sorunları olduğunda kiminle iletişim kuracağı konusunda bilgilendirilir.

6.1.13.10.Hasta güvenliğini olumsuz etkileyen istenmeyen olay tıbbi müdahale ile ilgili ise; olay ile ilgili olay hastayı takip eden doktor tarafından anlatılır. Eğer hasta bir ekip tarafından takip ediliyorsa ekip temsilcisi istenmeyen olay hakkında hasta/hasta yakınına bilgi verir.

6.1.13.11. Hasta güvenliğini olumsuz etkileyen istenmeyen olay tıbbi müdahale dışında gelişen bir olay ise; ilgili olay ile ilgili birim sorumlusu hasta ve hasta yakınına bilgilendirir.

6.1.13.12.Eğer hasta güvenliğini olumsuz etkileyen istenmeyen olay hastanenin genel işleyişi veya yapısı kaynaklı ise hastane yönetimi tarafından oluşturulan ekip hasta / hasta yakınına bilgilendirir.

HASTA ve HASTA YAKININ BİLGİLENDİRMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	8 / 12

6.1.14.Hastanın/Hasta Yakınının Hasta Hakları ve Sorumlulukları Konusunda Bilgilendirilmesi:

6.1.14.1.Hastanemize muayene ve tedavi için başvuran her hasta, Hasta Hakları ve Sorumlulukları konusunda çeşitli kaynaklar aracılığı ile bilgilendirilir. Bu kaynaklar;

6.1.14.2. Hastanemiz web sayfası “Hasta Hakları ve Sorumlulukları” alanından

6.1.14.3. Polikliniklerde panolarda yer alan hasta hakları ve sorumlulukları ile ilgili afişlerden,

6.1.14.4.Yatarak tedavi gören hastalar için hazırlanan Yatan Hasta Bilgilendirme Rehberi'nden

6.1.14.5. Sağlık çalışanlarından,

6.1.14.6. Hasta iletişim birimine yapılan şahsen müracaatlar.

6.1.14.7.Hasta Hakları; 01.08.1998 Tarih ve 23420 Sayılı Resmi Gazetede yer alan Hasta Hakları Yönetmeliği'ne istinaden, KSÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi'nden sağlık hizmeti almak için başvuran herkesin;

6.1.14.8.Hizmetten Genel Olarak Faydalanma Hakkı: Adalet ve hakkaniyet ilkeleri çerçevesinde sağlıklı yaşamının teşvik edilmesine yönelik faaliyetler ve koruyucu sağlık hizmetlerinden faydalanmaya,

6.1.14.9.Bilgilenme ve Bilgi İsteme Hakkı: KSÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi'nden sağlık hizmeti verilen her türlü hizmet ve imkanın neler olduğunu öğrenmeye, sağlık durumuyla ilgili her türlü bilgiyi sözlü veya yazılı olarak istemeye,

6.1.14.10.Kuruluşu ve Personeli, Seçme ve Değiştirme Hakkı: Sağlık kuruluşunu, hizmet verecek doktorların ve personelini seçme ve değiştirmeye, söz konusu personelin kimliklerini, görev ve unvanlarını öğrenmeye,

6.1.14.11.Mahremiyet Hakkı: Gizliliğe uygun bir ortamda her türlü sağlık hizmeti almaya,

6.1.14.12.Planlanan Tedaviyi Reddetme, Durdurma ve Rıza Hakkı: Tedaviyi reddetmeye, durdurulmasını istemeye, tıbbi müdahalelerde rızasının alınmasına ve rıza çerçevesinde hizmetten faydalanmaya,

6.1.14.13.Güvenli Ortam Hakkı: Sağlık hizmetini güvenli bir ortamda almaya,

6.1.14.14.Dini Vecibelerini Yerine Getirebilme Hakkı: Hastanemizin imkanları ölçüsünde ve idarece alınan tedbirler çerçevesinde dini vecibelerini yerine getirmeye,

6.1.14.15.Saygınlık Görme ve Rahatlık Hakkı: Her türlü hijyenik şartlar sağlanmış, gürültü ve rahatsız edici bütün etkenler giderilmiş bir ortamda; saygı, itina ve ihtimam gösterilerek, güler yüzlü, nazik, şefkatli sağlık hizmeti almaya,

HASTA ve HASTA YAKININ BİLGİLENDİRMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	9 / 12

6.1.14.16.Ziyaret Hakkı: KSÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun olarak ziyaretçi kabul etmeye,

6.1.14.17.Refakatçi Bulundurma Hakkı: Mevzuatın sağlık kurum ve kuruluşlarının imkanları ölçüsünde ve tabibin uygun görmesi durumunda refakatçi bulundurmaya istemeye,

6.1.14.18.Müracaat, Şikayet ve Dava Hakkı: Hakların ihlali halinde, mevzuat çerçevesinde her türlü başvuru, şikayet ve dava hakkını kullanmaya,

6.1.14.19.Sürekli Hizmet Hakkı: Gerekli olduğu süreçte sağlık hizmetlerinden yararlanmaya hakkı vardır.

6.1.15.Hasta Sorumlulukları:

6.1.15.1.Genel Sorumluluklar: Kişiler kendi sağlığına dikkat etmek için elinden geleni yapmalı ve sağlıklı bir yaşam için verilen tavsiyelere uymalıdır. Basit durumlarda kişiler kendi bakımlarını yapmalıdır.

6.1.15.2.Sosyal Güvenlik Durumu: Hasta; sağlık, sosyal güvenlik ve kişisel bilgilerindeki değişiklikleri zamanında bildirmek durumundadır. Hasta; sağlık karnesinin (Bağ-Kur, Yeşil Kart gibi) vizesini zamanında yaptırmak zorundadır.

6.1.15.3.Sağlık Çalışanlarını Bilgilendirme: Hasta; yakınmalarını, daha önce geçirdiği hastalıkları, yatarak herhangi bir tedavi görüp görmediğini, eğer varsa halen kullandığı ilaçları ve sağlığıyla ilgili bilgileri tam, eksiksiz vermelidir.

6.1.15.4.Hastane Kurallarına Uyma: Hasta; başvurduğu sağlık kuruluşunun kural ve uygulamalarına uymalıdır. Hasta Sağlık Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu veya sigorta şirketince belirlenen sevk zincirine uymalıdır.

Hastanın; tedavi, bakım ve rehabilitasyon sürecince sağlık çalışanları ile işbirliği içinde olması beklenir.

Hasta; randevulu hizmet veren bir sağlık tesisinden yararlanıyorsa randevunun tarih ve saatine uyması ve değişiklikleri ilgili yere bildirmesi gerekir.

Hasta; hastane personelinin, diğer hastaların ve ziyaretçilerin haklarına saygı göstermelidir.

Hasta; hastane malzemelerine verdiği zararları karşılamakla yükümlüdür.

6.1.15.5.Tedavisi İle İlgili Önerilere Uyma: Hasta; tedavisi ve ilaçlarla ilgili tavsiyeleri dikkatle dinlemeli ve anlayamadığı yerleri sormalıdır. Hastanın; tedavisiyle ilgili önerilere uyum sağlayamama durumu söz konusu ise bunu sağlık çalışanına bildirmesi gerekir. Hasta sağlık bakım ve taburculuk sonrası bakım planını beklendiği gibi doğru anlayıp anlamadığını belirtmesi gerekir. Hasta; uygulanacak tedaviyi reddetmesi veya önerilere uymamasından dolayı doğacak sonuçlardan kendisi sorumludur.

6.2.Yapılması Planlanan Her Türlü Tıbbi Müdahale

6.2.1. Onam Gerektiren Durumlar/İşlemler:

**HASTA ve HASTA YAKININ
BİLGİLENDİRMESİ VE RIZASININ
ALINMASI PROSEDÜRÜ**

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	10 / 12

6.2.1.1.Hastaneye yatışlarda,

6.2.1.2. İlaçlı TOMOGRAFİ, MR, İVP çekimleri öncesinde,

6.2.1.3.Cerrahi İşlemler öncesinde,

6.2.1.4.Anestezi verilmesi gerektiren durumlarda,

6.2.1.5.Endoskopik girişimler öncesinde,

6.2.1.6.Transfüzyon öncesinde

6.2.1.7.Yoğun Bakım Ünitelerine yatışlarda bilgilendirme yapılmalı ve Bilgilendirilmiş (Aydınlatılmış) Onam Formu (Rıza Belgesi) alınmalıdır.

6.2.2.Bilgilendirme Yapılırken;

6.2.2.1. İşlemin kim tarafından yapılacağı,

6.2.2.2. İşlemden beklenen faydaları,

6.2.2.3. İşlemin uygulanmaması durumunda karşılaşılabilecek sonuçlar,

6.2.2.4.Varsa işlemin alternatifleri,

6.2.2.5. İşlemin riskleri-komplikasyonları, 6.2.2.6. İşlemin tahmini süresi, mutlaka anlatılmalıdır.

6.2.3.Rıza(Onam) Formu'nda Hangi Veriler Olmalıdır:

Madde 6.2.2. ilave olarak;

6.2.3.1.Hastanın adı, soyadı ve imzası,

6.2.3.2. İşlemi uygulayacak hekimin adı, soyadı, unvanı ve imzası,

6.2.3.3.Rızanın alındığı tarih ve saat bulunmalıdır.

6.2.3.4. İşlemin kim tarafından yapılacağı,

6.2.3.5.İşlemden beklenen faydalar,

6.2.3.6. İşlemin uygulanmaması durumunda karşılaşılabilecek sonuçlar,

6.2.3.7.Varsa işlemin alternatifleri,

6.2.3.8. İşlemin riskleri-komplikasyonları,

6.2.3.9. İşlemin tahmini süresi,

6.2.3.10. Anlatım basit ve sade olmalıdır.

6.2.3.11.Mümkün olduğunca tıbbi terimler kullanılmamalıdır.

HASTA ve HASTA YAKININ BİLGİLENDİRMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	11 / 12

6.2.3.12.Rıza belgeleri tereddüte ve şüpheye yer bırakılmayacak şekilde hazırlanmalıdır.

6.2.3.13.Onam formu hasta tarafından okunup anladıktan sonra, anladığı teyit edilerek hasta ve/veya hasta yakınına imzalatılır. Her türlü müdahale için ayrı ayrı rıza alınmalıdır. Genel rıza almak geçerli değildir.

6.2.3.14.Hasta küçük veya kısıtlı hasta bakımında velisi veya vasisinin tayin edilmesi durumunda ilgili kişiye bilgilendirme yapılır ve onam ilgili kişiden alınır.

6.3.Hukuken Kabul Görmeyen Rızalar:

6.3.1.Sözlü olarak bilgilendirmeden yazılı olarak rızanın alınması,

6.3.2.Etik ilkelere ve yasalara aykırı olan rızalar,

6.3.3.Ötenazi için verilen rızalar hukuken geçerli değildir.

6.4.Rızanın(Onamın) Püf Noktaları:

6.4.1.Her tıbbi tedavi ve müdahaleye ilişkin onay olmalıdır.

6.4.2.Genel rıza (onam) almak geçerli değildir.

6.4.3.Formlar sistematik olmalıdır.

6.4.4.Rıza (onam) belgeleri eksiksiz doldurulmalıdır. Doktor kaşe ve imzaları ve hasta/hasta yakını (1. Derece yakını; anne baba, eş, çocuklar) veya yasal vasisine) imzaları tam olmalıdır.

6.5.Rızanın (Onamın) Alınması Konusunda Yanlış Bilinenler:

6.5.1. Her şeyi yazmak sorumluluktan kurtarır.

6.5.2. Şahit imzası alınması ispatı kolaylaştırır.

6.5.3. Genel ifadeler bilgilendirme sayılır.

6.5.4. Genel Onam (hasta yatışta) almak yeterlidir.

6.5.5. Sadece bilgilendirme yapıldığına dair ibareyi imzalatmak.

6.5.6. Hekim tarafından yapılacak işlemi hemşirenin bilgilendirmesi yeterlidir.

6.6.Hukuken Rızaya(Onam)Karar Verme Yetkisi Kimdedir:

6.6.1.Karar verme yetkisi hekime değil müdahaleye maruz kalacak kişiye aittir (hastaya). Hasta çocuk veya karar verme yetisi olmayan hasta ise; karar verme yetkisi hasta yakını (1. derece yakını; anne baba, eş, çocuklar) veya yasal vasisine aittir.

6.6.2.Kanuni temsilcinin rızasının yeterli olduğu hallerde dahi, anlatılanları anlayabilecekleri ölçüde, küçük veya kısıtlı olan hastanın dinlenmesi suretiyle mümkün olduğu kadar bilgilendirme sürecine ve tedavisi ile ilgili alınacak kararlara katılımı sağlanır.

HASTA ve HASTA YAKININ BİLGİLENDİRMESİ VE RIZASININ ALINMASI PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu	HD.PR.01
Yayın Tarihi	26.10.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	12 / 12

6.6.3.Kanuni temsilci tarafından rıza verilmeyen hallerde; müdahalede bulunmak tıbben gerekli ise, velayet ve vesayet altındaki hastaya tıbbi müdahalede bulunulabilmesi; Türk Medeni Kanununun 346. ve 487. maddeleri uyarınca mahkeme kararına bağlıdır.

6.7.Rızanın Kapsamı ve Aranmayacağı Haller:

6.7.1.Rıza alınırken hastanın veya kanuni temsilcisinin tıbbi müdahalenin konusu ve sonuçları hakkında bilgilendirilip aydınlatılması esastır.

6.7.2.Tıbbi müdahalenin, hasta tarafından verilen rızanın sınırları içerisinde olması gerekir.

6.7.3.Hastaya tıbbi müdahalede bulunulurken yapılan işlemin genişletilmesi gerektiği doğduğunda müdahale genişletilmediği takdirde hastanın bir organının kaybına veya fonksiyonunu ifa edemez hale gelmesine yol açabilecek tıbbi zaruret halinde rıza aranmaksızın tıbbi müdahale genişletilebilir.

6.7.4.Hastanın rızasının alınmadığı hayatı tehlikesinin bulunduğu ve bilincinin kapalı olduğu acil durumlar ile hastanın bir organının kaybına veya fonksiyonunu ifa edemez hale gelmesine yol açacak durumun varlığı halinde, hastaya tıbbi müdahalede bulunmak rızaya bağlı değildir. Bu durumda hastaya gerekli tıbbi müdahale yapılarak durum kayıt altına alınır. Ancak bu durumda, mümkünse hastanın orada bulunana yakını veya kanuni temsilcisi; mümkün olmadığı takdirde de tıbbi müdahale sonrasında hastanın yakını veya kanuni temsilcisi bilgilendirilir. Ancak hastanın bilinci açıldıktan sonraki tıbbi müdahaleler için hastanın yeterliği ve ifade edebilme gücüne bağlı olarak rıza işlemlerine başvurulur

6.8.Uygun Rıza(Onam) Almak Bize Ne Kazandırır:

6.8.1.Hasta ile iletişimi güçlendirir.

6.8.2.Hasta ile paylaşımı artırır.

6.8.3.Hasta ile beraber sorumluluğun paylaşılmasını sağlar.

6.8.4. Hastanın tepkisini azaltır ve fiziksel şiddeti önlemede en etkili araçtır.